

DAAD GO East szkoła letnia 2012

Polsko-niemiecko-czeska szkoła letnia „Kultury pamięci w Europie środkowej. Polska / Czechy – Praga / Szczecin 2012“

Szczecin i Praga, 9.-23.09.2012

Debaty o przeszłości wciąż jeszcze prowadzą do nieporozumień i konfliktów politycznych – zarówno w stosunkach między Niemcami, Polską a Czechami oraz wewnątrz tych krajów, mimo, że minęło już więcej niż dwadzieścia lat od obalenia reżimów socjalistycznych w Europie Środkowo-Wschodniej. Jednym z głównych powodów tej sytuacji jest kształtowanie się i ciągła zmiana kultury pamięci, która jest przedmiotem dyskusji na poziomie lokalnym, narodowym i transnarodowym. Istniejące kontrowersje oraz konflikty dotyczą zwłaszcza interpretacji konkretnych wydarzeń, postrzegania reżimów i epok lub miejsc pamięci. Za sprawą internetu i związanych z nim możliwości szybkiego przekazywania informacji, uwidacznia się współzależność między szczeblem lokalnym, narodowym i międzynarodowym, ponieważ konflikty dotyczące lokalnych miejsc pamięci przenoszą się na szczebel narodowy lub międzynarodowy i odwrotnie.

W Europie Środkowo-Wschodniej spory dotyczące kultury pamięci spowodowane są zarówno stosunkiem do spadku po socjalizmie jak i do niemieckiej przeszłości. Debata dotycząca charakteru socjalizmu odbywa się głównie w obrębie jednego państwa a zwolennicy i przeciwnicy reżimu nie mogą znaleźć konsensusu. Natomiast dyskusja dotycząca niemieckiej przeszłości, np. ucieczek/wypędzeń/wysiedleń ludności niemieckiej jak również sposób, w jaki obchodzi się z niemieckim dziedzictwem kulturowym – w obydwu krajach zawsze ma transnarodowe implikacje. Brak konsensusu dotyczącego centralnych aspektów historii europejskiej po II wojnie światowej zmusza do postawienia pytania o teraźniejszość i przyszłość wspólnej, europejskiej kultury pamięci.

Letnia szkoła podzielona będzie na trzy etapy: najpierw uczestnicy zapoznają się ze stanem badań nad kulturą pamięci. W drugim etapie zostaną przedstawione i przeanalizowane najważniejsze debaty poświęcone polityce pamięci w Polsce i w Czechach po upadku socjalizmu. W trzeciej, najobszerniejszej części szkoły letniej uczestnicy odwiedzą miejsca pamięci, które wywoływały lub wywołują największe kontrowersje w debacie publicznej. Na koniec uczestnicy podsumują wyniki oraz porównają, jak kultury pamięci funkcjonują na poziomie krajowym w Polsce i w Czechach oraz na poziomie lokalnym w Pradze i Szczecinie. Postawią też pytanie, jakie mają one znaczenie dla kształtowania się wspólnej europejskiej kultury pamięci.

Praga i Szczecin dzięki swojej bogatej, różniącej się od siebie przeszłości i różnorodności świetnie nadają się do przeprowadzenia analizy, jak funkcjonuje w nich kultury pamięci. Zakres i temat badań to:

- W Szczecinie – adaptacja przestrzeni miejskiej przez ludność polską po II wojnie światowej; rozliczenie z ponemieckimi pozostałościami i niemiecką kulturą; miejsca historyczne w PRL – szczególnie stocznia i protesty w latach 1970/71 oraz strajk w roku 1980; kontrowersje dot. rozliczenia z socjalizmem i formy pamięci dot. wojsk sowieckich.
- W Pradze: stosunek do niemieckiej i żydowskiej przeszłości miasta; wyróżniające się miejsca historyczne i „wymyślona tradycja“ w czeskiej historii; niemiecka okupacja Pragi i protektorat Czech i Moraw 1939-1945; debaty o wypędzeniu niemieckiej ludności; kontrowersje dot. socjalizmu i miejsc pamięci z nim związanych.

Szkoła letnia skierowana jest do studentów studiów magisterskich (po licencjacie) i doktorantów z Polski, Niemiec i Czech. Intencją szkoły jest dyskusja o kulturach pamięci w Europie Środkowo-Wschodniej oraz wypracowanie propozycji dla rozwiązania konfliktów, których podłożem jest kultura pamięci.

Podczas wykładów, dyskusji i spotkań z wybitnymi ekspertami (historykami, historykami sztuki, kulturoznawcami i socjologami) oraz z przedstawicielami organizacji, zajmujących się kulturą pamięci, jak również w ramach własnych badań nad wybranymi zagadnieniami uczestnicy będą analizować wybrane problemy aktualnej debaty o kulturze pamięci. Istotną rolę odgrywać będą spotkania i wycieczki do ważnych miejsc pamięci oraz zwiedzanie muzeów.

Językiem szkoły jest angielski.

Warunki uczestnictwa: Podanie z listem motywacyjnym, życiorys, formularz zgłoszeniowy, referencje nauczyciela akademickiego

Opłata za uczestnictwo: Bliższe informacje dot. kosztów dla uczestników z Europy Środkowo-Wschodniej u organizatorów.

Termin nadsyłania zgłoszeń: 15.05.2012

Organizatorzy:

Prof. dr Jörg Hackmann
Uniwersytet Szczeciński
Instytut Historii i Stosunków
Międzynarodowych
Profesura im. Alfreda Döblina dla historii
Europy Wschodniej (DAAD)
ul. Krakowska 71-79
71-017 Szczecin

joerg.hackmann@univ.szczecin.pl

dr Torsten Lorenz
DAAD-Langzeitdozent für Geschichte
Ústav hospodářských a sociálních dějin
Filozofická fakulta
Karlova univerzita
nám. J. Palacha 2
116 38 Prag 1
CZECHY

torsten.lorenz@ff.cuni.cz

Formularz zgłoszeniowy do szkoły letniej DAAD GO East 2012

Polsko-Niemiecko-Czeska Szkoła letnia „Kultura pamięci w Europie środkowej. Polska i Czechy – Praga/Szczecin 2012“, 9-23.09.2012

Nazwisko

Imię

Data urodzenia

Dyplom ukończenia szkoły wyższej (kierunek, miejsce, rok)

Temat pracy licencjackiej lub magisterskiej

Aktualna uczelnia

Aktualny kierunek i rok studiów

Znajomość języków obcych i ich poziom

Jakie tematy historyczno-polityczne leżą w kręgu Państwa zainteresowań?

Które tematy szkoły letniej interesują Państwa szczególnie?

Jakimi tematami oprócz tych zaproponowanych chcieliby by Państwo zajmować się w ramach szkoły letniej?

Prosimy o przesłanie na adres: joerg.hackmann@univ.szczecin.pl albo torsten.lorenz@ff.cuni.cz